

مقدمه

روش عبارتست از مجموعه فعالیتهایی که برای رسیدن به هدفی صورت می گیرد و پژوهش عبارت است از مجموعه فعالیتهایی که پژوهشگر با استفاده از آنها به قوانین واقعیت پی می برد، روشهای پژوهش در واقع ابزارهای دستیابی به واقعیت به شمار می آیند. روشهای پژوهش مختلف اند و در هر پژوهش، انتخاب روش پژوهش با توجه به نحوه گرد آوری اطلاعات و هدف پژوهش صورت می گیرد، و هر پژوهشگر به دنبال یافتن مناسبترین روش انجام پژوهش است. دلاور بیان می کند که شناخت روشهای پژوهش و آگاهی از دقایق آنها در علوم اجتماعی و رفتاری از حساسیت بیشتری برخوردار می باشد، زیرا این علوم بیش از هر علم دیگر در فراز و نشیب روشهای غیر علمی سرگردانند. (دلاور، ۱۳۷۴، ص ۱)

روش تحقیق

تحقیق، یعنی کار منظم و پیگیر در کشف و فهم، که به نظریه ای برای تعمیم منتهی شود. (خاکی، ۱۳۷۸، ص ۱۸۴) در تحقیق حاضر چون سعی شده است که به توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص توجه و کمک شود و همچنین به این دلیل که به تعیین روابط در یک حوزه خاص توجه دارد در زمره تحقیقات کاربردی قرار دارد، یعنی از نظر هدف پژوهش، پژوهش حاضر از نوع کاربردی است. ولی از این نظر که به توصیف پدیده های واقعی و عینی در یک محدوده زمانی و مکانی خاص می پردازد در زمره تحقیقات توصیفی است. بنا بر این بر حسب ملاک نحوه جمع آوری داده ها، پژوهش حاضر توصیفی است.

همچنین باید گفت که تحقیق حاضر به صورت تحقیق توصیفی و از نوع پیمایشی است. مشخصه پیمایش، مجموعه ساختمند یا منظمی از داده ها است که آن را در ماتریس متغیر بر حسب داده های موردی می نامند، در این ماتریس صفت یا ویژگی هر مورد را بر

حسب متغیر گرد آوری می کنیم و با کنار هم گذاشتن این اطلاعات به مجموعه ساختمند یا

مستطیلی از داده ها می رسیم. (خاکی ، ۱۳۷۸ ، ص ۲۱۲)

جامعه تحقیق

جامعه عبارت است از گروهی از افراد ، اشیاء یا حوادث که حداقل دارای یک صفت یا

ویژگی مشترک هستند، در پژوهش مفهوم جامعه به کلیه افرادی اطلاق می شود که تعمیم

پذیری در مورد آنها صورت می پذیرد. (دلاور ، ۱۳۷۴ ، ص ۴)

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مدیران مدارس متوسطه مناطق ۱۹ شهر تهران

می باشد که در سال تحصیلی ۸۱-۸۲ مشغول خدمت بوده اند که تعداد آنها ۱۱۹۶ نفر بوده

است. ولی با توجه به وسعت شهر تهران و نواحی ۱۹ گانه آن و مشورت با اساتید محترم ،

تصمیم بر آن شد که از بین این ۱۹ ناحیه ۵ ناحیه که در شمال ، جنوب ، شرق ، غرب و

مرکز تهران واقع شده اند به صورت تصادفی بعنوان جامعه آماری انتخاب شوند. این پنج ناحیه

عبارتند از : شمال (منطقه ۳) ، جنوب (منطقه ۱۶) ، شرق (منطقه ۷) ، غرب (منطقه ۵)

و مرکز (منطقه ۱۱). در سال تحصیلی مذکور در این ۵ ناحیه ، تعداد ۳۱۷ نفر مدیر زن و مرد

در دوره متوسطه عادی دولتی مشغول به خدمت بوده اند که در واقع جامعه آماری ما را

تشکیل می دهند.

نمونه و روش نمونه گیری

با توجه به اینکه جمع آوری اطلاعات در خصوص کل جامعه اغلب پرهزینه و بسیار وقت

گیر و در بعضی موارد غیر منطقی می باشد ، در تحقیقات به کسب اطلاعات در مورد نمونه

ای از جامعه بسنده شده و نتایج حاصل از آن به کل جامعه تعمیم داده می شود. عبارت

دیگر نمونه مجموعه ای از نشانه هاست که از یک گروه یا جامعه ای بزرگتر انتخاب می شود

بطوریکه این مجموعه معرف کیفیات و ویژگی‌های آن گروه یا جامعه بزرگتر باشد. (نادری،

۱۳۷۳، ص ۱۶۹)

محقق باید با توجه به مقتضیات روش تحقیق، ماهیت داده‌ها، نوع ابزار گردآوری آنها و ساختار جامعه آماری،... نمونه‌ای را که معرف کیفیات و کمیات جامعه باشد انتخاب نماید. (خاکی، ۱۳۷۸، ص ۱۵۸)

نمونه آماری در این تحقیق تعداد ۱۷۴ نفر از مدیران زن و مرد مدارس متوسطه شهر تهران می‌باشد که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی - سهمیه‌ای و با استناد به جدول مورگان بعنوان نمونه انتخاب شده‌اند. نمونه‌گیری تصادفی سهمیه‌ای فرایندی است که از طریق آن به زیر گروه‌های واقعی یا به طبقه‌های انتخاب شده بعنوان بخشی از آنچه در جامعه وجود دارد دست یابیم. (دلور، ۱۳۷۴، ص ۱۰۸)

طبق این روش و نمونه‌گیری به شرح زیر صورت گرفت:

۱. تعیین حجم کل جامعه، ۳۱۷

۲. تعیین حجم نمونه از جامعه با استناد به جدول مورگان، ۱۷۴

۳. تعیین سهم هر منطقه از نمونه $\frac{n}{N} \times ۱۷۴$

جدول ۱-۳ حجم آمار و نمونه پنج ناحیه آموزش و پرورش

منطقه	حجم آمار	حجم نمونه
۳	۸۱	۴۴
۵	۱۰۸	۵۹
۷	۴۲	۲۳
۱۱	۴۲	۲۳
۱۶	۴۴	۲۵
جمع	۳۱۷	۱۷۴

روش و ابزار گرد آوری اطلاعات

در انجام این تحقیق از دو روش بررسی اسناد و مدارک (آرشیو - کتابخانه) و بررسی

میدانی برای جمع آوری اطلاعات استفاده شده است:

الف - روش بررسی اسناد و مدارک

در زمینه ادبیات تحقیق و تاریخچه، موضوع از این روش برای جمع آوری اطلاعات استفاده شده است که این اسناد و مدارک عبارتند از کتب، مقالات، پایان نامه، منابع اینترنتی و طرحهای پژوهشی مرتبط با موضوع تحقیق.

ب - روش میدانی

مطالعات میدانی بررسیهای علمی غیر آزمایشی هستند که هدفشان کشف روابط و تعامل بین متغیرهای جامعه شناسی، روان شناسی و آموزشی در ساختارهای اجتماعی واقعی است. (کرلینجر، ۱۳۷۴، ص ۵۵)

در پژوهش حاضر با توجه به روش تحقیق که توصیفی - پیمایشی است و هم چنین هدف پژوهش که ارزیابی عوامل استرس زای شغلی مدیران آموزشی می باشد، مناسبترین روش ممکن برای گرد آوری اطلاعات از افراد نمونه، پرسشنامه می باشد.

پرسشنامه

بعنوان یکی از متداولترین ابزار جمع آوری اطلاعات در تحقیقات پیمایشی عبارت است از مجموعه ای از پرسشهای هدف مدار ، که با بهره گیری از مقایسه های گوناگون، نظر، دیدگاه و بینش فرد پاسخگو را مورد سنجش قرار می دهد. (خاکی ، ۱۳۸۱، ص ۵۶)

سوالات پرسشنامه بصورت پرسشهای پنج گزینه ای طرح گردیده است. مبنای طراحی سوالات طیف لیکرت می باشد. که از گونه مقیاسهای نگرش سنجی و دارای انعطاف پذیری فراوان در سنجش یک مفهوم و از برتری در تفسیر نتایج حاصله برخوردار است.
پرسشنامه مذکور از سه قسمت تشکیل شده است:

قسمت اول - شامل مقدمه ای کوتاه است تا ضمن آشنا کردن پاسخ دهنده با اهداف تحقیق انگیزه پاسخ دهی دقیق تقویت شود.

قسمت دوم - سوالاتی درباره جنسیت ، میزان و رشته تحصیلی و سنوات مدیریت مطرح شده است که این اطلاعات در تجزیه و تحلیل فرضیات فرعی تحقیق حائز اهمیت می باشد.

قسمت سوم - شامل ۳۵ سوال بسته پاسخ می باشد که در کلیه سوالات از طیف پنج درجه ای لیکرت برای امتیازبندی استفاده شده است که خیلی زیاد معادل نمره پنج و خیلی کم معادل نمره یک می باشد. برای تدوین این قسمت پرسشنامه از مطالب فصل دوم، تعدادی از پایان نامه های کارشناسی ارشد استفاده شد.

همانطوریکه در فصل اول مطرح گردید این پژوهش دارای یک سوال اصلی می باشد که این سوال درصدد است تا میزان استرس زایی برخی از عوامل استرس زای شغلی را بسنجد.
سوالات این قسمت از پرسشنامه در صدد سنجش این عوامل است.

جدول ۲-۳ عوامل استرس زای شغلی و سوالات مربوطه

عوامل استرس‌زا	سوالات مربوط	تعداد سوالات
محیط فیزیکی	۱-۶	۶
ماهیت کار	۷-۱۲	۶
عدم امکان رشد حرفه‌ای	۱۳-۱۷	۵
روابط نامناسب کاری	۱۸-۲۴	۷
ویژگیهای نقش	۲۵-۲۹	۵
مسائل مادی	۳۰-۳۵	۶
جمع	۳۵	۳۵

تعیین اعتبار و روایی پرسشنامه

اگر شخصی اعتبار و روایی داده های خود را نداند نمی تواند نسبت به آنچه که به دست آورده است و نتیجه گیریهایش زیاد مطمئن باشد (کرلینجر، ۱۳۷۴، ص ۱۱۱). بنا بر این هر تحقیقی برای اینکه نتایج قابل قبولی داشته باشد باید دارای روایی و پایایی باشد.

الف) پایایی^۱ پرسشنامه

اعتبار یا قابلیت پایایی پرسشنامه ، کیفیت ثبات و پایایی ابزار یا روش جمع آوری داده ها را در طول زمان نشان می دهد (جان بست، ۱۳۷۶، ص ۲۰۰). عبارت دیگر مقصود از اعتبار یا پایایی یک وسیله اندازه گیری آن است که اگر خصیصه مورد سنجش را با همان وسیله (یا وسیله مشابه و قابل مقایسه با آن) تحت شرایط مشابه دوباره اندازه بگیریم ، نتایج حاصل تا چه حد مشابه ، دقیق و قابل اعتماد است. (هومن ، ۱۳۷۶، ص ۲۲۸)

به منظور تعیین اعتبار پرسشنامه ، ابتدا پرسشنامه بصورت آزمایشی بین ۱۶ نفر از اعضای جامعه آماری توزیع شد و از پاسخ دهندگان خواسته شد تا ضمن پاسخ به سوالات ، موارد

¹ Reliability

نامفهوم را با علامت مشخص نمایند. پس از جمع آوری پرسشنامه ها و محاسبه قابلیت پایایی به شیوه آلفاکرانباخ با استفاده از نرم افزار آماری SPSS همچنانکه در پیوست آمده است ضریب ۰/۹۵۲۴ بدست آمد.

با توجه به مطالب ذکر شده و مقدار آلفای محاسبه شده، مشاهده می شود که پرسشنامه از پایایی بالایی برخوردار می باشد.

ب) روایی^۱ پرسشنامه

مفهوم روایی به این سوال پاسخ می دهد که ابزار اندازه گیری تا چه حد خصیصه مورد نظر را می سنجد (سرمد و بازرگان ، ۱۳۷۹، ص ۱۷۰). بدون آگاهی از روایی ابزار اندازه گیری نمی توان به دقت داده های حاصل از آن اطمینان داشت.

طرح پرسشهای درست، با عبارات روان، روشن و قابل فهم، شرط اساسی روایی پرسشنامه است. از آنجائیکه روش آماری مناسبی برای تعیین روایی پرسشنامه وجود ندارد، برای بالا بردن روایی پرسشنامه منابع، مراجع خارجی و داخلی مورد مطالعه قرار گرفت و با مشورت اساتید راهنما و مشاور اصلاحاتی در پرسشنامه صورت گرفت و پس از انجام این مراحل، پرسشنامه شکل نهایی به خود گرفت و در میان اعضای نمونه آماری توزیع گردید.

روشهای آماری تجزیه و تحلیل داده ها

در این پژوهش با توجه به موضوع آن و اهداف مورد نظر از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات استفاده شده است.

¹ Validity

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

۱. آمار توصیفی – در تحقیق حاضر جهت توصیف داده ها از شیوه های توصیف آماری از

قبیل جدول توزیع فراوانی، درصد فراوانی و نمودار و از جمله شاخص های مرکزی از میانگین استفاده شده است.

۲. آمار استنباطی – به منظور آزمون فرضیات و تجزیه و تحلیل داده ها بر اساس

داده های حاصل از نمونه های انتخابی، از فنون آمار استنباطی نظیر آزمون یو – مان ویتنی، ویل کاکسون، فریدمن و کروسکال – والیس استفاده شده است.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

Filename: Document1

Directory:

Template: C:\Documents and Settings\hadi tahaghoghi\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm

Title:

Subject:

Author: H.H

Keywords:

Comments:

Creation Date: 4/12/2012 12:49:00 AM

Change Number: 1

Last Saved On:

Last Saved By: hadi tahaghoghi

Total Editing Time: 0 Minutes

Last Printed On: 4/12/2012 12:49:00 AM

As of Last Complete Printing

Number of Pages: 8

Number of Words: 1,237 (approx.)

Number of Characters: 7,057 (approx.)